

SKOG MILJØ

MEDLEMSBLAD FOR SKOGSELSKAPET

Skogselskapet fyller 125 år

Faglige prosjekter skal
gi aktive skogeiere

Framtidas skogbruk
– skal vi fortsette som nå?

SKOGSELSKAPET

SKOGENS
VOKTER
I 125 ÅR

Historien om Det norske Skogselskap 4

Skoleskogdager i over 100 år 7

Naturen som læringsarena – et samarbeidsprosjekt
i regi av Norsk Friluftsliv 9

Skogselskapet i Rogaland ønsker aktive skogeiere 10

Ut i skauen-arrangementer skal riste liv i skogeierne i Vestfold 11

Fra fagbladet Norsk Skogbruk:
FSC-ordningen: Litt strammere, men ikke de store forskjellene 12

Planteskolefusjonen lagt på is, lederskifte på Biri 13

Mye aktivitet i Skogselskapet i 2022 14

FNs internasjonale skogdag 22

Debatt om fremtidens skogbruk 24

Skogsti i nedoverbakke på Sjusjøen 25

Smånytt 26

Bli bedre kjent med fylkesskogselskapene 28

Nytt og gammelt 30

Skog&Miljø-bildet 31

SKOG MILJØ

Utgiver: Det norske Skogselskap
Wergelandsv. 23B, 0167 Oslo
Telefon: 23 36 58 50
E-post: info@skogselskapet.no
Bankgiro: 7001 05 21198
ISSN 0803-3943
Redaktør: Line Dahle
line.dahle@skogselskapet.no
I redaksjonen: Tore Molteberg,
Karl Henrik Skinstad Berke
og Kjersti Aurora Kolstad

Grafisk produksjon: Skogselskapet
Forsidefoto: Anita Sæterøy
Trykk: Aksell AS, Aurveien 14,
1930 Aurskog, www.aksell.no
Annonsepriser (ekskl. mva.):
1/1 side kr 6 000
1/2 side kr 3 500
1/4 side kr 2 000
1/8 side kr 1 000
Frist neste nummer: 12. juni 2023

Styret Det norske Skogselskap
Leder: Line Henriette Holten
Nestleder: Lars Henrik Sundby
(Skogselskapet i Oslo og Akershus)
Styremedlemmer: Simen Gjølshjøl (NIBIO),
Anders Hals (Skogselskapet i Buskerud
og Telemark), Terje Kolstad (Skogselskapet
i Møre og Romsdal), Marte Friberg Myre
(Innlandet/Skogfrøverket), Ole-Christian
Løchen (ansattes representant)

Det norske Skogselskap er en ideell organisasjon med ca. 8 000 medlemmer fordelt på totalt 16 fylkesskogselskap. Vår visjon er at alle mennesker skal oppleve skog som en verdifull kilde til livskvalitet. Siden 1898 har selskapet utviklet seg fra i starten å sørge for helt nødvendig skogreising til nå å jobbe med bevisstgjøring rundt skogens viktige rolle i kampen for et bedre klima.

www.skogselskapet.no

Jubileumsår med satsing på skog og videreutvikling

Skogselskapet har til høsten eksistert i 125 år, og i hele denne tiden har selskapet løftet fram viktigheten av skog og skogens mangesidige betydning. Vi har gått inn i et spennende jubileumsår, med en vital og frisk organisasjon som ser framover, men som samtidig tar med seg nyttige erfaringer fra innholdsrike perioder av historien.

Skogselskapet var, er og blir ideell og uavhengig. Organisasjonen er landsdekkende og åpen for alle som er glad i og opptatt av skog. Vi skal være faktabaserte og objektive – og vi har en lang og god historie. Fortsatt kan vi slå fast at vi i dag vil lykkes best og mest gjennom brobygging og samarbeid. Dette er helt vesentlig for virksomheten og våre prioriteringer i nyere tid.

Formålet er klart og tydelig – vi skal synliggjøre skogens mangesidige betydning. Det være seg for alle målgrupper – fra både barn og unge og opp til pensjonistenes rekker og over hele vårt langstrakte land. I denne utgaven av Skog & Miljø kan du lese mer om det flotte og viktige arbeidet som gjøres rundt om i hele Skogselskapsfamilien, se årskavalkaden fra 2022 på side 14 i bladet.

Skogens mangesidige betydning innbefatter den helheten som skogen representerer – gjennom et aktivt godt drevet skogbruk, skogen som arena for helse, rekreasjon og friluftsliv – og skogen som fornybar ressurs og viktig del av løsningen på våre klimautfordringer.

Vi erfarer fortsatt at allmennhetens holdninger og meninger om skog og skogbruk ofte er mer preget av følelser

og opplevelser enn nødvendigvis av en faktabasert og objektiv tilnærming. Skogselskapets utadrettede virksomhet er dermed av stor betydning for å skape en god forståelse og bidra til positive holdninger til den helheten som skogen faktisk representerer.

Skulle vi trekke frem en helt unik aktivitet i Skogselskapet gjennom de siste 100 årene så ville det fort lande på skoleskogdagene – og den formidable innsatsen som er lagt ned i dette konseptet, hvor man har hatt med seg skoleklasser ut i skogen og lært dem om skogen. Skogselskapet er i tillegg med i et nytt samarbeidsprosjekt i regi av Norsk Friluftsliv, der vi har kurs for pedagoger og lærere for å inspirere til mer bruk av uteskole for elevene. Les mer om dette og skoleskogdagene på side 7 til 9 i bladet.

Jubileumsåret vil preges av satsingen på et mer stedstilpasset skogbruk og et felles løft for dette. Vi vil bidra til å sikre mer robuste skoger for fremtiden – som både er tilpasset klimaendringene og som kan dekke de ulike funksjonene som skogen skal ha. Året vil markeres med innføring av en oppdatert og fornyet logo og grafisk profil – og i forlengelsen av dette nye nettsider. Videre arbeidet med utvikling og

opplegg for felles medlemskategorier, kontingentsatser og andre forhold knyttet til medlemskap som forberedelse for en storsatsing i 2024 på dette området.

Skogselskapet ønsker fortsatt å være en god og aktiv brobygger og lagspiller mellom ulike grupper i samfunnet – og dermed sikre en faktabasert og objektiv framstilling av skogens mangesidige betydning. Vi skal gjennom vårt arbeid også i tiden fremover være skogens vokter for alle.

Resultatet viser at vi får til mer sammen enn hver for oss – til skogens og vårt felles beste!

Vi ser frem til fortsettelsen i skogens tjeneste! ✍️

Trage Røyer

FORMAALET FOR DET NORSKE SKOGSELSKAB – TIDLIGERE DEN NORSKE FORSTFORENING – ER:

- at arbeide for Bevarelsen og Udviklingen af Landets Skogbestand,
- at skabe Interesse for Skogkultur (Saaning og Plantning),
- at oppmuntre til Dannelse af Træplantningsselskaber rundt om i Landet,
- at give Raad og Veiledning ved Anlæg af Planteskoler,
- at yde Bidrag til Træplantningsselskaber enten i Form af Penge eller i form af Planter og Frø.

Udtapning af Skogsmyr til Skogland indgaar under Selskabets Virksomhed.

§§ 1 og 2 i Skogselskapets første vedtekter fra juni 1898

Fra skogreising til skogopplysning **Skogens vokter fyller 125 år**

I 2023 er det 125 år siden stiftelsen av Det norske Skogselskap. Verden ser ganske annerledes ut nå, ikke minst for skogbruket og skogens rolle for klima og samfunn. Målet om å gjenreise skogen i Norge etter århundrers rovhogst er nådd. Utfordringen nå er å skjøtte skogen slik at den kan takle et klima i endring og samtidig gi oss det samfunnet har behov for og etterspør.

STARTEN

Det var konsul Axel Heiberg (1848–1932) som hadde ideen om Skogselskapet. Han var en ressurssterk mann, engasjert i industri og forretningsliv og med interesse for jakt, friluftsliv og idrett.

Skogen i Norge har vært gjenstand for høsting siden de første menneskene gikk i land etter siste istid. Høsting av trevirke til eget bruk som brensel og bygningsvirke dominerte lenge, inntil det åpnet seg et stort marked for tømmer og trelast i Norge og ikke minst i våre naboland rundt Nordsjøen. Lenge var det slik at man trodde naturen selv sørget for gjenvekst av ny skog. At dette er en langsom prosess, innså man for alvor mot slutten av 1800-tallet. Riktignok hadde tanken om å utføre skogplanting for å få opp ny skog kommet hit til landet midt på 1700-tallet, da de tyske forstmennene brødrene von Langen utførte planting i Kongsbergdistriktet. Senere kom flere

ildsjeler til og interessen for skogplanting økte opp igjennom 1800-tallet.

Likevel, skogene i Norge dannet grunnlaget for tidligere tiders velstandsutvikling, og frem til slutten av 1800-tallet var skogen kraftig uthogd.

To tredeler av alt tømmeret var tatt ut på noen få hundre år.

Axel Heiberg var en samfunnsengasjert mann som fulgte med i tidens strømninger. I slutten av 1880-årene kjøpte han en eiendom i Lyngdal i Numedal og startet omfattende planting og grøfting.

Med den iver det var for skogplanting, så han behovet for å danne en landsdekkende organisasjon som kunne arbeide for fremme av skogsaken. Forslag om en slik organisasjon med foreslåtte vedtekter ble lagt fram for det som da het Den norske Forstforening. I Forstforeningens generalforsamling

den 26. september 1898 foreslo formannen, skogingeniør N. E. Krog, at foreningen skulle gå over til et selskap med navn Det norske Skogselskap. Forslaget ble enstemmig vedtatt og Axel Heiberg ble valgt til selskapets første formann, et verv han for øvrig hadde i 25 år, til mars 1923.

FORTSETTELSEN

Skogselskapets arbeid med skogplanting og skoggrøfting fenget. Skogselskapets styre henvendte seg til folk med interesse for saken rundt om i landet og i løpet av få år ble det dannet amtsskogselskaper i alle amt, og disse sluttet seg til Det norske Skogselskap som underavdelinger.

For å øke planteaktiviteten fikk Skogselskapet i samarbeid med Kirkedepartementet på plass en bestemmelse i lov om folkeskolene som sa at skolene kunne benytte to dager i året til skogplanting. Skogselskapet holdt

foredrag ved flere lærerskoler for å sikre et godt resultat av dette arbeidet. Det ble også holdt kurs og gitt ut brosjyrer for å få ungdom og voksne til å ta del i plantingen.

Men Skogselskapets pådriverrolle begrenset seg ikke til planting og grøfting. Opp gjennom årene har selskapet engasjert seg i de fleste sider av skogbruket, som frøforsyning, planteskole drift, tilvekstundersøkelser, kartlegging av fjellskog og skoggrensa, driftsplanarbeid, skogforskning og skogutdanning.

Vi har også engasjert oss i bistandsarbeid og har deltatt i skogreisningsprosjekter iblant annet Kenya, Etiopia, Uganda og Botswana.

Mange av tiltakene Skogselskapet har satt i gang har blitt overtatt og videreført av andre. Et eksempel er de rådgivnings- og forvaltningsoppgavene

som Skogselskapet utførte for staten fra forrige århundreskifte, og som senere ble til Statens Skogoppsyn.

Informasjon, både internt til skognæringen og ut til storsamfunnet har vært sentralt i hele Skogselskapets levetid. Da Skogselskapet ble stiftet i 1898 overtok det utgivelsen av «Tidsskrift for skogbruk» som var blitt utgitt og redigert av Den norske Forstforening. Tidsskriftet ble utgitt helt fram til 1984. En periode fungerte bladet, som presenterte ny kunnskap om skogbruket, også som medlemsblad for Skogselskapet. Selskapet har ellers hatt flere varianter av medlemsinformasjon opp gjennom årene, blant annet i form av bladet «Skogen», og de siste 35 årene som «Skog og Miljø». I 1955 ble tidsskriftet Norsk Skogbruk etablert. Dette er landets eneste uavhengige fagtidsskrift for skogbruk og er blitt skognæringens viktigste fagblad. Skogselskapet har for øvrig

utgitt en rekke informasjonsbrosjyrer og annet informasjonsmaterieell som for eksempel en serie på ca. 200 ulike naturstiplakater.

I DAG

De viktigste oppgavene Skogselskapet jobber med i dag er knyttet til informasjon og brobygging mellom ulike brukergrupper i skogen. En stadig større andel av befolkningen lever i byene med liten tilknytning til primærnæringene. ►

SKOLESKOGDAGER: Her er det 5. klassingene i Oslo som får innblikk i hogst og transport av tømmer.

SKOGOPPLYSNING: Under Hurdagene 2022 ble det avholdt fagfordrag om stedstilpasset skogbruk, et viktig satsingsområde for Skogselskapet. Foredrag av Skogselskapets Håvard Midtskogen (t.h.) og Kjersti Holt Hanssen fra NIBIO (i midten).

Det moderne skogbruket drives med effektive maskiner og metoder, som for mange kan oppleves som skremmende. Det er sentralt for Skogselskapet å jobbe for at skogens betydning som næring med de ringvirkninger det har for arbeidsplasser, fornybare materialer og klima blir formidlet til storsamfunnet. Og likeså at storsamfunnet forstår at bevisstheten rundt miljøhensyn og tilrettelegging for friluftslivet i skogbruket i dag er høyere enn noen gang. Dagens teknologi, driftsmetoder og oppdatert kunnskap gjør dette mulig i enda større grad enn før.

Skogselskapet har i løpet av et år tusenvis av skolebarn med seg ut på skoleskogdager hvor skogens mangesidige betydning blir demonstrert ved hjelp av ulike aktiviteter. Videre stiller organisasjonen også på arrangementer og messer med sin informasjon og har representanter i mange eksterne råd og utvalg. Det produseres fortsatt mye informasjonsmateriell og natursti-plakatene er stadig etterspurt. Overfor skogbruket har Skogselskapet bidratt

som arrangør av konferansen Skog og Tre i samarbeid med Skogeierforbundet, arrangør av fagmessen Hurdagene, utgivelse av fagbladet Norsk Skogbruk og samarbeid med svært mange ulike organisasjoner om aktuelle prosjekter. Skogselskapet drar også i gang miljøskapende tiltak for skogbrukets folk, som organisering av deltakelse i den europeiske skiskytingskonkurransen for skogbrukere, EFNS. Det norske Skogselskap har i dag ca. 8000 medlemmer fordelt på 16 fylkesskogselskap.

I MORGEN

Roller som brobygger mellom skogbruket og andre interessegrupper som

blant annet representerer friluftsliv, trening, aktivitet, naturvern med mer vil være viktig også i framtiden.

Skogen er en enestående ressurs som må forvaltes til det beste for hele samfunnet. I en tid da verden oversvømmes av informasjon og påstander, med varierende etterprøvningsgrunnlag, har Skogselskapet en viktig rolle i å bidra med faktabasert og balansert informasjon i nært samarbeid med forskningen og myndighetene. ☞

*Kilder: Det norske Skogselskap 1898-1948, Bind 1 og 2
Jon Lykke: For skogens sak, utgitt til DnS sitt 100-årsjubileum.
Diverse interne tidsskrifter og medlemsblader.*

Skoleskogdager i over 100 år

Frisk luft og fysisk aktivitet er aldri feil. Skogselskapet har i over 100 år arrangert skoledager fylt med mestring og læring ute i skogen.

TEKST: TORE MOLTEBERG

Det ble tidlig etablert et tett og godt samarbeid mellom Skogselskapet og skoleverket. Som resultat av dette ble det fra 1898 til og med 1947 plantet ut 70 millioner planter gjennom skoleelevenes innsats. Skoleklassene hadde myndighetenes tillatelse til å bruke to dager per år til skogplanting. For noen elever var nok dette et kjærkomment avbrekk fra innendørs undervisning, for andre kanskje et slit. (I den samme perioden ble det i Skogselskapets regi plantet ut 460 millioner planter ...).

KONTAKTEN MED SKOLEVERKET

Fra etableringen av selskapet i 1898 og fram mot 2. verdenskrig dreide mye av samarbeidet mellom Skogselskapet og folkeskolen seg om skogplanting. I bind II av Jubileumsboka til

Skogselskapets 50-årsjubileum står det skrevet: «I det aller siste er det tatt opp igjen arbeid for å få innført en viss omtale av norsk skogbruk for alle landets folkeskoler i samband med naturfagundervisningen. Det er allerede utarbeidet et pensum som man håper vil bli tatt opp i normalplanen for skolen».

SKOLESKOGDAGER

Undervisningsopplegget «Lære med skogen» ble etablert i 1982 etter initiativ fra blant andre Skogselskapet, med sekretariat lagt til Skogbrukets kursinstitutt og med Skogselskapets informasjonskonsulenter som pådrivere lokalt. Kjernen i «Lære med skogen» har vært uteundervisning i ulike former. Skoleskogdagene har ulike opplegg, men det vesentlige budskapet har

vært og er å skape forståelse for skogens kretsløp, betydning som råstoffkilde, rekreasjonsområde og leveområde for planter og dyr. Rundt regnet har Skogselskapet i løpet av bare de siste 25 år hatt med minst 250 000 skoleelever til skogs!

SKOLESKOGDAGER I OSLO

Som et ledd i markeringen av Skogselskapets 100-årsjubileum i 1998 ble det tatt initiativ til skoleskogdager for 5. klasse i Osloskolen. Arrangementet samlet i løpet av to dager ca. 2 000 elever til ulike aktiviteter i skogen ved Sognsvann i Oslo. Siden 2000, med unntak av koronaåret 2020, har dette vært et fast, årlig arrangement i regi av Skogselskapet og vi har ingen planer om å gi oss med det første. ▶

UTVIKLING OG INFORMASJON: For å nå enda flere barn med vår kunnskap om skog og skogbruk har vi utviklet det nye konseptet «Kong(Le) for en dag». Det kombinerer digital undervisning og praktiske oppgaver for elevene. I 2022 deltok 435 skoleklasser fra hele landet.

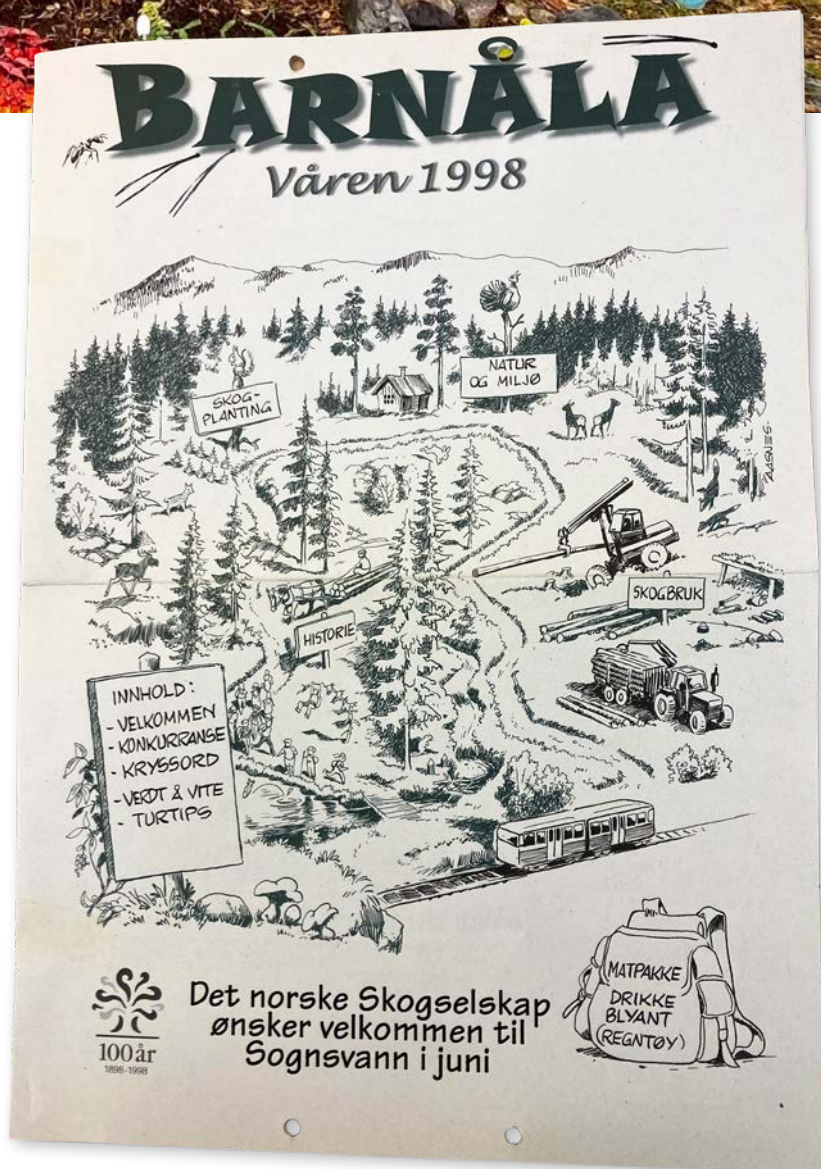
Et forsiktig anslag viser oss at dette arrangementet alene har nådd minst 35 000 femteklassinger fra hovedstaden i løpet av de siste 25 år.

SKOLESKOGDAGER I HELE NORGE

En oppsummering på landsbasis viser at vi nådde hele 20 000 skoleelever i løpet av fjoråret, hvorav 12 000 på tradisjonelle skoleskogdager og ca. 9 000 gjennom det digitale prosjektet «Kong(Le) for en dag». Her følger klassene et digitalt opplegg (opptak og direkte) i tillegg til gjennomføring av praktiske øvelser i skogen.

VERDIEN AV ARBEIDET

Skogselskapet har prioritert arbeidet med skoleskogdager lenge. Det vi registrerer er at andre, også utenfor skogsektoren, ser verdien av vårt arbeid. Senest så vi dette i 2022 da Skogselskapet ble tildelt 3 millioner kroner fra Sparebankstiftelsen DnB til arbeidet med skoleskogdager. ☞

DEN FØRSTE SKOLESKOGDAGEN I OSLO: I anledning Skogselskapets 100-jubileum ble 2000 barn i Osloskolen invitert med på den første skoleskogdagen ved Songsvann med denne fine avisen.

NATURSTUDIER: Lærerne i dyp konsentrasjon med registrering av arter og hvor vanlige de er.

Naturen som læringsarena – et samarbeidsprosjekt i regi av Norsk Friluftsliv

For andre året på rad ble det i 2022 gjennomført fire fagsamlinger for lærere og pedagoger rundt om i landet.

TEKST OG FOTO: KJERSTI AURORA KOLSTAD

Gjennom å inspirere de som jobber med barn og unge til daglig til å ta med læringen ut i naturen, kan vi påvirke slik at mange barn får de positive effektene av læring i friluft. Dette er et meget populært tilbud og vi har fått gode tilbakemeldinger, og derfor videreføres prosjektet i 2023.

PROGRAMMET

Det blir heldags seminarer med felles læring om de positive effektene ute-skole har på elevene, deretter deltar lærerne på totimers samling med de

ulike medlemsorganisasjonene, som Skogselskapet, Skogkurs, 4H, DnT, Speiderforbundet, Sopp- og nyttevekstforbundet med flere.

NÆRSKOGENS VERDI

Skogselskapet har sammen med Skogkurs ansvaret for temaet «Nærskogens verdi». Målet er at kursdeltakerne skal ha større kunnskap om skogens verdier, og reise hjem med inspirasjon og en plan for undervisning i egen nærskog. I skogen kan elevene bli kjent med skogens

verdier ved å kartlegge biologisk mangfold, lokalt friluftsliv, og trærnes verdi som råvare. På bakgrunn av at skolene jobber mer med bærekraftig utvikling er dette et kjærkomment tiltak for lærere i skoleverket.

Naturen som læringsarena gjennomføres i disse fylkene i 2023:

13.–14. april: Bergen
25. mai: Stavanger, Rogaland
8. juni: Tjøme, Vestfold
23. august: Færvik, Agder

VIKTIG PROSJEKT: Fylkesskogmeister Stein Bomo og styreleiar i Skogselskapet, Christian Aasland, håpar å nå mange skogeigarar gjennom prosjektet «Aktive skogeigarar».

Prosjekt i Rogaland

– Me ynskjer aktive skogeigarar

Skogselskapet i Rogaland set i år i gong prosjektet «Aktive skogeigarar». Det skal gå over tre år. Målet er å auka kunnskapen om skogskjøtsel frå planting til hogst – og gjennom dette auka verdiskapinga både for skogeigaren og samfunnet.

TEKST OG FOTO: KJELL TERJE SKRUNES

– Mange skogeigarar er flinke til å skjotta skogsressursane sine, men skog i Rogaland er kjenneteikna av mange små eigedomar, og kunnskapen om skogskjøtsel varierer mykje. Manglande kunnskap gjer at ein ikkje får ut den økonomiske verdien av skogen sin. Gjennom prosjektet vil me difor halda fagdagar over heile fylket, der deltakarane får både teoretisk og praktisk opplæring, seier Christian Aasland, styreleiar i Skogselskapet i Rogaland.

Fagdagan, som vil vera gratis, vil bli lagde til Haugalandet, Ryfylke, Jæren og Dalane. I tillegg vil ein tilby webinarer på kveldstid. Prosjektet vil og retta seg mot skogforvaltninga i kommunane

med sikte på at kommunane sine nettsider om skogbruk er målretta og informative.

Prosjektet har fått støtte frå skogkulturmidlane gjennom Statsforvaltaren i

Me har erfaring for at Skogselskapet kan gjennomføra gode prosjekt.

Fylkesskogmeister Stein Bomo

Rogaland. Fylkesskogmeister Stein Bomo er glad for at Skogselskapet tek på seg dette arbeidet.

– Me har erfaring for at Skogselskapet kan gjennomføra gode prosjekt. Dei har fagleg kompetanse blant medlemmene sine, og dette prosjektet meiner me svarar godt på utfordringane i næringa. Skog er ein berekraftig ressurs som berre vil bli viktigare i det grøne skiftet. Då er det viktig at han blir driven godt, at ein ikkje hogg for tidleg og ikkje minst at ein plantar og skjøttar etter hogst, seier Bomo.

Prosjektet vil og bidra med artiklar og reportasjar frå skogbruket i Bondevennen, og her vil ein dekkje heile bladet sitt nedslagsfelt. ☞

Prosjekt i Vestfold

Ut i skauen-arrangementer skal riste liv i skogeierne

Har du et aktivt forhold til forvaltning av skogen din? Er du usikker på om tiden strekker til – om redskap og kunnskap? Eller var skogen bare noe som fulgte med da du overtok gården?

TEKST OG FOTO: ANITA SÆTERØY

I likhet med Rogaland er et tilsvarende treårig prosjekt nå i gang i Vestfold. Målet med prosjektet er økt engasjement og aktivitet i Vestfolds skoger, der vi ved å skape en inkluderende og lavterskel møteplass gjør faglig påfyll lettere tilgjengelig.

Mange som eier skog mangler i dag både tid, ressurser og kunnskap om hvordan drive skogen sin på en fremtidsrettet måte. Gjennom en regional satsning skal dette nå gjøres noe med. Prosjektet har fått støtte fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark og Viken Skog SA, og i samarbeid med de fem skogeierlagene i Vestfold og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, inviterer Skogselskapet til en serie på fire faglige skogdager i løpet av 2023. Arrangementene vil være gratis.

Seniorrådgiver Ingrid Haugberg Knotten hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark sier dette om samarbeidet: – Dersom vi skal utnytte skogens muligheter til bærekraftig produksjon av kvalitetstømmer, miljø- og friluftslivsverdier, er vi avhengige av aktive skogeiere. Skogselskapet kan gjøre en viktig jobb med å nå ut til flere skogeiere. Vi håper og tror at arrangementene i regi av Skogselskapet vil gi flere skogeiere engasjement for skogen, kunnskap om skogskjøtsel og hjelp til å forvalte egne skogressurser.

Både Skogselskapet og skogeierlagene i regionen har lang erfaring i å skape gode møteplasser for skoginteresserte. Søndagene vil det også være mer familierettede aktiviteter og natursti for barn, og det vil være servering på alle skogdagene. ☞

UT I SKAUEN: Ingrid Haugberg Knotten fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, til høyre, sammen med representanter fra skogeierlagene i Vestfold, ønsker flere aktive skogeiere. Her fra et tidligere Ut i skauen-arrangement.

FØLGENDE DAGER OG TEMAER ER SATT PÅ AGENDAEN:

Brunlanes, søndag 23. april kl 12.00–15.30: Hva betyr skogen for min økonomi?

Horten, torsdag 4. mai kl 18.00–20.30: Trenger flerbruks- og miljøhensyn være i konflikt med skogsdrift?

Eidsfoss, torsdag 31. august kl 18.00–20.30: Skogbruksplan – et av skogeierens viktigste verktøy

Andebu, søndag 17. september kl 12.00–15.30: Kan skogeier tenke nytt i en tid da gamle sannheter om skog og skogbruk settes på prøve, og klimaet er i endring?

For oppdateringer og mer utfyllende informasjon, følg med på facebook.com/SkogselskapetI Vestfold eller skogselskapet.no, vikenskog.no og grontfagsenter.no

FSC-ordningen

Litt strammere, men ikke de store forskjellene

Den store forskjellen for deg som har PEFC og vil dobbeltsertifiseres er 10 %-kravet. For deg som allerede er FSC-sertifisert er det små endringer med det nye systemet.

TEKST OG FOTO: LINE VENN

Den store forskjellen er kravet til 10 % bevaringsarealer på eiendomsnivå (5 % ikke-hogst og 5 % lukket hogst) og «høy bevaringsverdi-tenkningen» (High Conservation Value (HCV)).

Det mener Erling Bergsaker i Norskog. Han har lang erfaring med FSC-systemet etter at Norskog har hatt FSC-sertifikat siden 2011. Men han har også vært med i arbeidsgruppene for begge sertifiseringssystemene som nå står i ny drakt i våres.

MER AKTIV SKOGEIER

Bergsaker syns forskjellene mellom sertifiseringsordningene har blitt annerledes etter de nye standardene. – Men hovedforskjellen er at FSC-ordningen krever en mer aktiv skogeier, fordi det krever mer dokumentasjon på eiendomsnivå. Der er det en forskjell som må komme fram, når man markedsfører ordningen, mener han. – Og så har det tidligere vært forskjeller på kantsoner, men i den nye standarden er ikke dette merkbart lenge, så det vil vi ikke vektlegge, legger han til.

BEVARINGSNETTVERK

Den store forskjellen er imidlertid kravet til bevaringsnettverk. – Dette er et FSC-begrep, men er det samme

Erling Bergsaker
i Norskog.

som biologisk viktige områder i PEFC-standarden. FSC krever 10 % bevaring på hver enkelt eiendom. Det er primært nøkkelbiotoper – registrert etter MiS-metoden, men også reservater eller annet vern hvis du har det på eiendommen din. Resten plukkes ut etter HCV-systemet (High Conservation Value) og en liste med kriterier. Den er ganske lang og det er bra, for da har skogeier større valgfrihet, forklarer Bergsaker. Han ser ofte at en del miljøverdier finnes i utilgjengelige områder. Da er det greit å plassere bevaringen der, noe som er bra både for miljøet og for skogeier. – Men det er bare fem av de 10 prosentene som skal avsettes til ikke-hogst. De andre fem prosentene kan drives, men mer skånsomt i form av forsiktig lukket hogst på en måte som ikke svekker verneverdien, forklarer Bergsaker. For PEFC-sertifiserte er kravet 5 % ikke-hogst og ikke arealkrav til lukket hogst, men med den nye standarden blir det også her en sterk oppfordring til å øke den andelen.

– Det er en klar føring til å øke andelen lukket hogst i PEFC, og det budskapet har næringen tatt. Jeg opplever at det følges ganske godt opp nå. Flere andelslag og Nortømmer har blant annet kurs. Jeg tror man har forstått at man har levert litt dårlig på tilbudet om lukka hogst rett og slett. Men man har nok også hatt litt dårlige erfaringer tidligere, fordi man ikke visste nok. Kanskje vi prøvde på feil steder og gjorde det på feil måte, undrer Bergsaker.

LITEN FORSKJELL MELLOM NYTT OG GAMMELT

Bergsaker tror ikke skogeiere som allerede har FSC-sertifikat vil merke så stor forskjell med den nye standarden. – Det er ikke så store endringer på ny og gammel FSC. Den nye er litt mer presis på markberedning. Men de 5+5 prosentene er ikke nytt. Dette har skogeierne allerede satt av. Forskjellen er at nå skal det brukes biolog i prosessen. Det var det ikke krav om før. Men det er jeg ikke redd for. Arbeidet som er gjort tidligere har vært grundig, så det vil nok ikke utgjøre noen forskjell, mener Bergsaker.

Siste større forskjell er hensynet til samer. Det er strengere i FSC enn i PEFC. – FSC har spesielle regler og krav til dialog og godkjenning der samer har beiterettigheter – altså fra Innlandet og nordover. Kravet er imidlertid å ha dialog. Så har samene innsigelsesrett mot alle større inngrep, og det er i så fall konflikter skogeier plikter å håndtere. Men det er laget systemer for å håndtere slik uenighet gjennom megling, forteller han. PEFC er dessuten også blitt tydeligere på samenes rettigheter i den nye standarden nå – et tegn i tiden etter at høyesterett ga samene medhold mot vindmøllene på Fosen?

Hovedforskjellen er at FSC-ordningen krever en mer aktiv skogeier, fordi det krever mer dokumentasjon på eiendomsnivå.

Erling Bergsaker, Norskog

Planteskolefusjonen lagt på is, lederskifte på Biri

Fusjonsprosessen mellom Skogplanter Østnorge og Skogplanter Innlandet er foreløpig lagt på is. – Vi må konstatere at prosessen var mer tidkrevende enn vi hadde forutsatt, sier Paal Tønsberg, styreleder og konstituert daglig leder ved Skogplanter Østnorge.

Tønsberg sier at partene skal møtes igjen i løpet av mars, men at det i realiteten ikke vil bli noe videre framdrift før etter at vårens plantesesong er over. Han har overtatt som daglig leder for Skogplanter Østnorge etter Arne Smedstuen som nå får tittelen assisterende daglig leder og skal konsentrere seg om produksjon av planter. – Lønnsomhet og økonomi er også en del av driften og det har jeg overtatt ansvaret for, sier Tønsberg. Mannen var direktør for den familieeide presenningsprodusenten O.B. Wiik as fram til dette selskapet ble solgt i fjor.

Arne Smedstuen har arbeidet ved planteskolen på Biri i mer enn 40 år, de siste 12 som daglig leder. I løpet av den perioden har produksjonen ved Skogplanter Østnorge økt fra rundt 6 millioner til mer enn 20 millioner planter årlig. Smedstuen gir uttrykk for tilfredshet med at han nå kan fokusere på det han kan mest om, nemlig produksjon av planter. J.B.

Les mer fagstoff i Norsk Skogbruk

Rabattert abonnementspris for medlemmer i Skogselskapet:

Trykket blad: 780,-

Digital utgave: 700,-

Send e-post til: abo@norsk.skogbruk.no

Skogselskapet gjennom 2022

Det var stor aktivitet i Skogselskapet gjennom hele fjoråret. Barn, ungdom, skogeiere, skognæringen, allmennheten, politikere og offentlig forvaltning har alle hatt nytte av vårt arbeid med å spre kunnskap om skog og skogbruk. Her er et utdrag av de mange aktivitetene vi var med på i 2022.

Barn og unge:

Vårt klasserom har ikke fire vegger. 2022 ble nok et år med stor deltakelse med over 20 000 elever som var med på våre skoleskogdager og «Kong(l)e for en dag». Vi får gode tilbakemeldinger, blant annet fortelles det at elevenes humør og konsentrasjon løftes etter å ha tilbragt en dag i skogen med oss.

59° Topptur

I mai gikk startskuddet for vårens vakreste eventyr, på Kalnes vgs i gamle Østfold. Med 19 lag fra sju naturbruksskoler, og med en naturbruksløype ut av dimensjoner, ble det en uforglemmelig dag for elever, lærere og næringsaktører.

Plantedag flere steder i landet

Ni steder i Norge ble det arrangert plantedag våren 2022. Fylkesskogselskapene i Oslo og Akershus, Vestfold, Hedmark, Østfold, Buskerud og Telemark, Trøndelag, Helgeland og Oppland sto for disse arrangementene.

1000 Oslo-barn på årets skoleskogdager

For 23. gang ble det i september gjennomført skoleskogdager ved Sognsvann for 5. klasse i Osloskolen. 1000 elever fra 14 skoler med til sammen 42 klasser var påmeldt.

Skoglekene

Under finalen i Skoglekene 2022, som fant sted hos Anno Norsk Skogmuseum i juni, var en av oppgavene å artsbestemme moser ved hjelp av bestemmelsesnøkkel. Finalen i Skoglekene skjer parallelt med Skog og Vann.

Sommerjobb til 100 ungdommer

I flere deler av landet fikk til sammen 100 ungdommer sommerjobb i skogen via Skogselskapet i 2022. Gjennom prosjektet JOB:U får ungdommene opplæring og utstyr til å drive ungskogpleie.

Skog og vann

Gjennom seks dager i juni deltok over 3000 skoleelever og 420 lærere på Skog og Vann. Skog og Vann byr på en rekke aktiviteter for elevene. Fra Skogselskapets side la vi vekt på skogbrannvern.

«Kong(l)e for en dag»

435 skoleklasser fra hele landet deltok på Skogkurs og Skogselskapets halvdigitale konsept «Kong(l)e for en dag». Dette kommer i tillegg til de tradisjonelle skoleskogdagene. Prosjektet har fått støtte på 3 millioner kroner fra Sparebankstiftelsen DNB. Støtten er øremerket Skoleskogdager og «Kong(l)e for en dag» over 2,5 år, fordelt mellom DnS og fylkes-skogselskapene, og sikrer finansiering for slike aktiviteter i de kommende årene.

Kalnes-elever hjelper til med Tenk Tre-plakater

I Sarpsborg setter Ole-Christian Løchen opp natursti med Tenk Tre-plakater, sammen med naturbrukselever fra Kalnes.

Hele kommunen er med

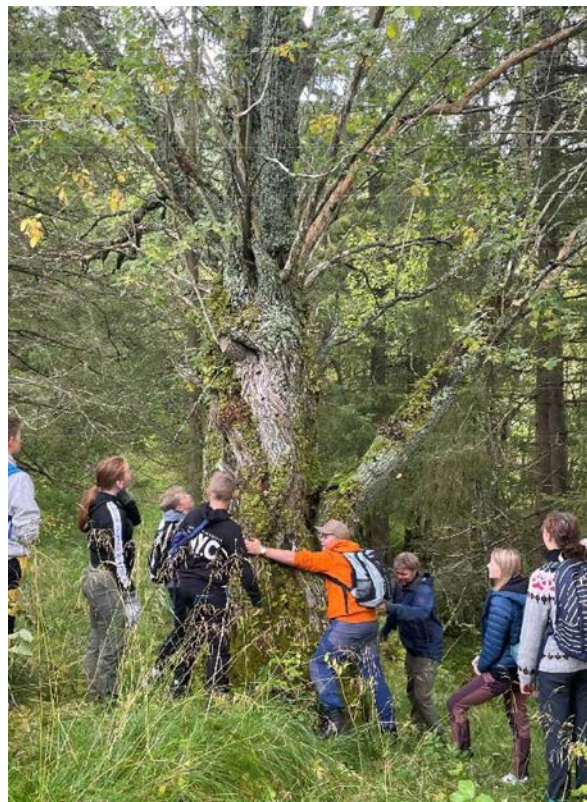
Skoleskogdag på Bjørkelangen for 6. trinn i hele Aurskog-Høland kommune, i samarbeid med kommunen og elever og lærere ved Kjelle videregående

Skoleskogdager på Limagarden

Skogselskapet i Rogaland har i høst avholdt åtte skoleskogdager på Limagarden i Gjesdal. Totalt 240 elever på 6. og 7. trinn fra hele kommunen har deltatt på disse dagene i september.

Det er stort mangfold av løvtrær på Limagarden, og elevene lærer om artsgjenkjenning, de ulike artenes egenskaper, og bruk i dag og i tidligere tider.

Skoleskogdag med valgfag friluftsliv ved Korgen Sentralskole

Tema for skoleskogdagen var planting av skog og det ble satt ut 300 granplanter denne skoleskogdagen og resultatet så meget bra ut. Vi snakket om ulike tema i skogen som hvordan planteinnsatsen som ble gjort denne dagen vil påvirke opptaket av CO2, om økonomi – hva en kan forvente om 80 år når skogen de har plantet skal hogges, og om sportegn i naturen.

Allmennheten:

Det gikk slag-i-slag med store og små arrangementer i 2022. Det er gledelig at det er stor deltakelse på våre aktiviteter, og at vi i felleskap med mange organisasjoner skaper gode og nyttige møteplasser. Vi ser frem til enda flere arrangementer fremover.

Naturdagen i Stavanger

I mai deltok Skogselskapet i Rogaland med stand på Naturdagen ved Stokkavatnet i Stavanger, et årlig arrangement som Stavanger kommune gjennomfører i samarbeid med en rekke natur- og friluftsgeselskaper.

Aktivitetsdag på Skullerud i Oslo

Spikking, saging og skogens brannvokter-quiz på aktivitetsdag på Skullerud i Oslo under Friluftslivets uke, sammen med Skiforeningen og nesten 1000 besøkende.

Eiker matfestival

Ungene som besøkte oss under Eiker Matfestival fikk blant annet studere skogen gjennom mikroskop.

Offisiell åpning av Skogshusene

Ringsaker Almanning har satt opp to varmestuer som står rett ved skistadion på Natrudstilen ved Sjusjøen. I februar var det offisiell åpning av disse husene som er et samarbeid mellom Ringsaker Almanning og Skogselskapet.

Friluftslivets dag

Mange små og store fikk teste ulike aktiviteter på Friluftslivets dag som arrangeres av paraplyorganisasjonen Norsk Friluftsliv, og deres 18 medlemsorganisasjoner.

Kaffi og skogprat i Sørmarka

Skogselskapet i Rogaland «tjuvstartet» markeringen av FNs internasjonale Skogdag, som var 21. mars, med familiedag i Sørmarka søndag 20. mars.

Informasjonsfilm om farene ved rotvelt

Sammen med Skogkurs, Skogbrand og Skogbrukets verdiskapningsfond, har vi i Skogselskapet denne våren satt et ekstra støt på å gjøre allmennheten obs på rotveltene som nå ligger opp i dagen. Med oss på laget har vi Alexander Read fra «Mina og meg».

Dyrsku'n

Skogselskapet i Buskerud og Telemark har ansvaret for skogtunet. Dyrsku'n grønne lunge. I løpet av helgen 9.-11. september var nesten 92 000 mennesker innom Dyrsku'n og tidvis kjentes det ut som om alle fant veien innom skogtunet.

Verdens kuleste dag

Gratis aktivitetsdag for små og store på Akershus festning, i regi av Sparebankstiftelsen DnB, hvor hele 33 ulike organisasjoner sørget for et vidt spekter av ulike aktiviteter for hele 30 000 besøkende.

Flerkulturell Friluftsfest

Flerkulturell Friluftsfest på Sogsvann i juni trakk mer enn 1200 deltakere og er et samarbeid mellom Oslo og Omland Friluftsråd og mange ulike friluftslivsorganisasjoner, deriblant Skogselskapet.

Klimapraten ble hyperaktuell på Sjusjøen

Under den nasjonale åpningev av skiskyttersesongen på Natrudstilen, Sjusjøen var Skogselskapet til stede for å snakke skogens sak, ha naturquiz for barn og ikke minst servere bålcaffe og solbærtoddy til publikum. Det er tankevekkende at det fremdeles var varmegrader og ingen antydning til snø i terrenget. Det ble naturlig nok en del samtaler om klima rundt ildstedene i Skogens hus denne helga.

De nordiske jakt- og fiskedagene

Møteplass for over 26 000 jakt-, fiske- og friluftinteresserte fra store deler av landet. Skogselskapets rolle i arrangementet er å administrere det vi kaller for Skogbrukstunet. Skogbrukstunet er en ikke-kommersiell oase i et ellers nokså kommersielt arrangement.

Tradisjoner og julestemning på Norsk Folkemuseum

Skogselskapet var nok en gang en viktig bidragsyter for stemning og opplevelser da museet arrangerte sitt årlige julemarked i desember.

Skogeiere, skognæringen og politikere:

Skogselskapet jobber for å få fram skogens mangesidige betydning og ønsker å være en brobygger mellom skogbruk og allmennhetens interesser. Vi arrangerer og er med på fagdager for skogeiere og skognæringen, og vi er til stede der beslutningstakere inviteres til samtaler om skogen.

Bålsamtale med ministeren

I tillegg til å delta ved aktuelle høringer fra departementene og i Stortinget, møter vi også personer i strategiske stillinger ute i felt. Som i mars der vi som en del av Norsk Friluftsliv var ute i marka sammen med klima- og miljøminister Espen Barth Eide.

Holdt innlegg på Stortinget

I februar var vi invitert til FrPs skogdag på Stortinget, hvor vår administrerende direktør Trygve Enger holdt innlegg. Temaet for skogdagen var: *Norsk skog inn i fremtiden – hvordan skape flere verdier og arbeidsplasser med norsk skog som råvare.*

Stedstilpasset skogbruk på årets Markasamling

Stedstilpasset skogbruk – hvordan få en mer robust og miljøvennlig skog? Dette var tittelen på årets utgave av Oslo og omland friluftsråd og Skogselskapets årvisse Markasamling. Og selvsagt var befaringen lagt til Oslo kommunes skoger, der det gjennomføres en storstilt satsing.

Skog og Tre

Etter to år der Skog og Tre-konferansen ble gjennomført digitalt og unnagjort på et par timer, var det endelig mulig å møtes igjen. To dager til ende. Landbruks- og matminister Sandra Borch holdt åpningstale. Her flankert av representanter for arrangørene, Per Skorge i Skogeierforbundet og Trygve Enger i Skogselskapet.

10-årsjubileum for Arboretet i Kvatninga

Arboretet på Kvatninga står nå klart for besøkende. Trygve Enger ledet skogsamtalen hvor Steinar Lyngstad fra Senterpartiet, Ingvill Dalseg fra Høyre, Knut Dreier fra Moelven Van Severen og Woodworks! Cluster og Kjersti Kinderås fra Woodworks! Cluster deltok.

Hurdagene

Etter seks års ventetid var skogbransjen tydelig heltent på en skikkelig maskinmesse. Årets arrangement slo definitivt alle rekorder da mellom 2500 og 3000 besøkte Hurdagene i vakkert septembervær. Alle skogsmaskinleverandørene var til stede på Hurdagene, men det var også veldig mange andre leverandører av utstyr og produksjonsmidler.

Fagdag med politisk skogdebatt i Vossavangen

I november blei det arrangert ein fagdag med fokus på utfordringar i skogbruket på Vestlandet. Og etter seminaret stilte åtte politiske parti til politisk debatt.

FNs internasjonale skogdag

FN skriver selv, at det ikke er sikkert at du tenker på skogen når du drikker et glass vann, tar en tablett mot feber eller bygger deg et hus av planker. Ja, hvordan henger det faktisk sammen med skogen?

21. mars ønsker FN å markere dette ved å ha en årlig dag merket i kalenderen til å få deg og meg til å gi skogen og vår relasjon til skogen en ekstra oppvekker og oppmerksomhet. I 2023 retter FN oppmerksomheten på skogens rolle forbundet med menneskets helse. Med slagordet: *Sunnere skoger for en sunnere befolkning!* Det mener vi i Skogselskapet det er viktig å støtte oppunder, men vi gjør det ikke bare 21. mars, nei vi gjør det gjennom hele året ved å snakke om og på vegne av skogen med deg og andre i samfunnet.

Hvordan bidrar Skogselskapet til å nå FNs mål for bærekraftig utvikling?

Skogselskapet som landsdekkende organisasjon er absolutt en bidragsyter til å nå de fastsatte bærekraftsmålene til FN. Faktisk så har Skogselskapet bidratt til å kommunisere mye av innholdet i bærekraftsmålene i mange år, lenge før de ble nedfelt tilbake i 2015. Det er totalt 17 ulike mål som FN har sammenstilt, hvorav vi spesielt kan svare ut tre veldig godt.

TEKST: KARL HENRIK SKINSTAD BERKE FOTO: ANITA SÆTERØY

LIVET PÅ LAND

Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe orkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold.

Helt siden oppstarten tilbake på slutten av 1800-tallet, har Skogselskapet vært ute i skogen sammen med skogeiere, mennesker som arbeider i skogen og barn for å lære bort hvordan vi som samfunn skal forvalte skogen best mulig og ivareta naturen i kombinasjon med hvordan vi samtidig kan nyttiggjøre oss av dens overskudd mest mulig bærekraftig.

Informasjonen som har blitt formidlet har til enhver tid vært den som er ferskest tilgjengelig fra forskningsmiljøene. At kunnskapen som blir formidlet er faktabasert og ikke har utgangspunkt i følelser er en viktig og grunnleggende faktor for vår organisasjon. Dette arbeidet vil vi – av like mange grunner som det finnes trær i skogen,

fortsette med. For oss i Skogselskapet er skogen i seg selv, og en stadig mer bærekraftig bruk av den, viktig. Det er avgjørende at generasjoner etter oss både kan nyttiggjøre seg av skogen – til blant annet å høste fornybare råvarer, overskudd og til rekreasjon, men også at den kan tjene naturen med sitt rike biologiske mangfold.

STOPPE KLIMAENDRINGER

Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem (Basert på en erkjennelse av at FNs rammekonvensjon om klimaendring er det viktigste internasjonale og mellomstatlige forumet for forhandlinger om globale tiltak mot klimaendringer.)

Det er spesielt undermål 13.3, som Skogselskapet bidrar til: *Styrke enkeltpersoners og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer og deres evne til tidlig varsling, samt styrke kunnskapen og bevisstgjøringen om dette.*

Skogselskapet har i all sin tid bidratt med kurs, møteplasser og samlinger der nettopp kunnskap om hvordan

skogene bør bli forvaltet – for å oppnå et godt og produserende skogbruk – har stått sentralt. De senere årene har formidlingen i stadig økende grad tatt med seg mer informasjon om at skogens forvaltning spiller en avgjørende og viktig rolle i et klima i stadig endring. Det er vesentlig at vi fremover etablerer skog som kan klare å stå seg gjennom fremtidens forventede økende utfordringer i form

av ekstremvær, som blant annet nedbørmengder, flom, tørke, vind. Dette senest gjennom vårt prosjekt og satsing på: Stedtilpasset skogbruk, der vi ønsker å bidra til å spre kunnskap om rett skogbehandling på rett plass for å skape en mest mulig robust fremtidsskog som tåler de endringene som forskningen forventer i klimaet. Kanskje er det på tide å utfordre dagens mer sjablonmessige skogbruk?

ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON

Bærekraftig forbruk og produksjon handler om å gjøre mer med mindre ressurser. I dag forbraker vi mye mer enn hva som er bærekraftig for kloden. For eksempel går en tredjedel av maten som blir produsert bort, uten å bli spist.

Uten tvil er dette et viktig punkt for Skogselskapet å bidra til. Som skogens vokter i mer enn 100 år har vi allerede bidratt til å forvalte skogressurser på en bærekraftig måte. Så bærekraftig som forskningen har oppfordret oss og skogbruket ellers til å handle. I underpunkt 12.2 er det skrevet følgende: *Innen 2030 oppnå bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressurser.* Vi ser med stor glede at FN-Sambandet i fellesskap har satt et årstall der man skal oppnå et slikt

mål, det vil gi oss og andre organisasjoner et enda større pågangsmot til å bidra til å nå vedtaket innen fristen. Fra gammelt av og frem til i dag har det ofte vært uttalt fra skogeiere: *«Min skog skal fremstå som enda bedre drevet når jeg overgir den til neste generasjon, enn da jeg selv overtok den i min tid.»* Dersom vi tar utgangspunkt i skogeierens kunnskap og iver etter å stelle fint i skogen sin og spe på med stadig mer faglig påfyll – i form av kurs og fagdager arrangert av Skogselskapet,

kan dette gi store og bærekraftige utslag. Det er skogeieren som er avgjørende for å gjennomføre handlinger i skogen – til det beste for en bærekraftig utvikling i det lange løp. Vi som organisasjon kan bidra med kunnskapsformidling og kompetanse for nettopp å bedre handlingskompetansen til den enkelte. Men, som skogens vokter i over 100 år, ønsker vi fra Skogselskapet å fortsette med det arbeidet i minst 100 år til – for hele tiden å etterstrebe et enda mer bærekraftig og godt drevet skogbruk.

Enige om mye, ikke om alt

I slutten av februar hadde Skogselskapet i Oppland et felles møte med Naturvernforbundet i Gjøvik, Toten og Land på Gjøvik bibliotek og litteraturhus med skogforvaltning og hogstformer som tema.

TEKST: ASTRI KLØVSTAD

Bakgrunnen for at møtet kom i stand var at det i fjor ble gjennomført en flatehogst i kommuneskogen tett på Gjøvik by. En journalist i lokalavisa observerte dette og karakteriserte det som rovhogst. Daglig leder i Skogselskapet i Oppland Ola Gram Dæhlen er også kommunestyrerepresentant i Gjøvik kommune og kjente seg kallet til å svare på påstanden om rovhogst og ta opp emnet til bred diskusjon.

SKOGEIERS VALG

Dæhlen hevder at skogeierens intensjon alltid vil være å velge den hogstformen som gir det beste resultatet. Av og til kan det hende at det skorter på kunnskap om hva som er det rette tiltaket. Men akkurat i dette tilfellet var det bare flatehogst som var et realistisk alternativ. I en 70 år gammel plantet produksjonsskog med 70 kubikk per dekar har man ikke så mange valgmuligheter. Dermed er det ikke sagt at det på dette arealet skal legges til

rette for flatehogst i all framtid. Kanskje formålet for den skogen bør være friluftsliv siden det ligger nært bebyggelse. De valgene man tar har like mye å gjøre med folkehelse som med klima, miljø og artsmangfold.

GOD TONE

Med dette som bakteppe tok Petter Nilsen i Naturvernforbundet, som også er lokal skogeier, initiativ til et møte for å løfte debatten om hogstformer. Møtet ble godt besøkt, en forsamling på om lag 30 personer fra både Naturvernforbundets medlemmer og lokale skogeiere viste stort engasjement. Det var i utgangspunktet satt av to timer til møtet, men da Gjermund Andersen fra Naturvernforbundet og Ola Gram Dæhlen fra Skogselskapet hadde holdt sine innlegg, og alle møtedeltakerne som ønsket det hadde kommet til orde, hadde tidsplanen sprukket med en time. Det var mange spørsmål og diskusjon begge veier, og begge

foredragsholderne fikk kritiske innspill. Men det var en god tone i debatten, ifølge Dæhlen. Han er opptatt av å formidle at det er mye skogeierne og naturvernerne er enige om. Men når det kommer til hvor stor del av hogsten som skal utføres som lukket hogst, er det ulike meninger.

HELE VERKTØYKASSA

Gjermund Andersen mener at vi kan drive med lukkede hogster nesten over alt. Det er Dæhlen uenig med ham i.

– Skogen skal forvaltes bærekraftig og da må vi ta alle verktøyene i kassa i bruk. Vi skal selvfølgelig ikke kun drive et sjablongmessig flateskogbruk, men også bruke lukkede hogstformer som er tilpasset det området det drives på. Samtidig må vi bruke flatehogst der det er riktig, og da på en måte som gjør at bestanden klarer seg mot de klimatiske utfordringene som kommer i framtida. De tiltakene vi gjør i ungdomskogen i dag skal jo prege bestanden i kanskje 50–60 år fram i tid. Akkurat det er for så vidt miljøbevegelsen og skogbruket enige om, men vi er altså uenige om omfanget av lukkede hogster, sier Dæhlen.

ØKT KUNNSKAP

Dæhlen mener kunnskapsnivået om ulike hogstformer må økes slik at skogeierne kan ta fornuftige valg og drive et stedstilpasset skogbruk. Og han ser for seg at veiledningstjenesten overfor skogeierne og de som utøver skogbruk bør styrkes.

– Det bør være en veiledningstjeneste som er uavhengig av aktørene og som staten må stå bak, og da kan det jo være kommunene som skal gjøre det eller det kan være en egen veiledningstjeneste. Også det er

KLAR FOR DEBATT: Salen begynner å fylle seg opp før Gjermund Andersen fra Naturvernforbundet og Ola Gram Dæhlen fra Skogselskapet i Oppland.

naturvernerne og skogeierne enige om, selv om vi kan være uenige om hva som skal formidles til skogeieren for å klare å bestille rett tiltak på rett sted.

EN NY SKOGKOMMISSJON?

Dæhlen ser også for seg at vi trenger en ny skogkommisjon.

– Det er naturvernerne også enige i, men vi er sikkert uenige om innholdet i den. Det må vi regne med. Men den bør komme, for situasjonen i Norge i dag er svært annerledes enn den var i 1952. Blant annet er store arealer nedbygd, både jordbruksarealer og skogarealer.

Og så har vi helt andre mål med skogbruket nå, ikke minst når det gjelder klima. Det er ikke bare tømmerproduksjon og økonomi som teller. Vi ser jo både en naturkrise og i en klimakrise, og tiltakene for å dekke de ulike behovene er ikke alltid helt forenelige. Stortinget bør derfor sette ned en skogkommisjon som kan se på hvordan skogproduksjonen de neste 70 årene skal være i lys av den tida vi er inne i, og hvilke målsettinger vi skal ha for skogbruket i Norge, avslutter han. ☞

GOD TONE: Gjernund Andersen fra Naturvernforbundet og Ola Gram Dæhlen fra Skogselskapet.

Skogsti i nedoverbakke på Sjusjøen

Skogselskapet i Oppland har allerede i flere år hatt et godt samarbeid med Ringsaker Almenning rundt skogshusene på Natrudstilen ved Sjusjøen, og arrangerer alltid en skogdag der i vinterferien. I år kom denne dagen med en ny form for skogsti i tillegg: Nedover i alpinbakken.

Skogstien startet på toppen av bakken og hadde flere poster med spørsmål nedover i skogløypa. Det var god deltakelse blant publikum, som som satt pris på litt ekstra aktivitet i bakken. På ettermiddagen var det trekningen av flotte premier i form av ryggsekker og andre gaver levert av Ringsaker Almenning.

Driverne av alpinbakken var glad for at Skogselskapet ville skape litt ekstra liv i bakken, og la godt til rette for oss.

SKOGENS MENN I ALPINBAKKEN: Ola Gram Dæhlen fra Skogselskapet i Oppland og Erik haugen fra Ringsaker Almenning.

Familieskogdag og fagdag for skoginteresserte

Laurdag 4. februar arrangerte Sogn og Fjordane Skogselskap familiedag i skogen i Luster. Det var ein kombinasjon av familiedag og fagdag med demonstrasjon av ulike fellesteknikkar og bruk av verneutstyr. To maskinleverandørar stilte også opp med maskinutstyr som skoginteresserte kunne sjå på.

Borna som deltok på familieskogdagen fekk lage fløyteis i snøen med vaniljesmak frå vanillin, sette opp gapahuk og gå natursti. Kaupanger Speidargruppe sørga for at gapahuken blei brukt til overnatting den påfølgande natta. Skogselskapet takkar alle dei rundt 100 som møtte opp på denne fine vinterdagen i Hafslø.

PEFC-kurs for skogeigarar på Vestlandet

I vinter har Skogselskapet i Sogn og Fjordane arrangert fire PEFC-kurs for 63 skogeigarar. Kurset er eit samarbeid mellom Skogselskapet i Sogn og Fjordane og Skogkurs, og har tatt høgde for den nye reviderte skogstandaren som trede i kraft 1. mars 2023, og er eit kurs alle skogeigarar som skal levere tømmer må ha. Sogn og Fjordane Skogselskap planlegg fleire slike kurs i heile Vestland fylke det kommande året. Følg med på heimesida for kursoversikt.

Kappedagar og skogkveldar i Vestland

Sogn og Fjordane Skogselskap har i løpet av januar og februar arrangert seks skogdagar for over 100 skogeigarar/skoginteresserte der tema har vore kappereglement ved eigenhogst. Det syner at det er stor aktivitet i eigen skog, og at mange planlegg å hogge skog. Det er gledeleg å sjå aktiviteten i skogen og den aukande interessa for informasjon om skog og skogbruk. Elles har det vore arrangert fire skogkveldar, både fysiske og digitale med stort oppmøte, med mellom 100 til 150 deltakarar. Neste digitale skogkveld vil bli sendt på Facebook-sida til Sogn og Fjordane Skogselskap tysdag 21. mars kl. 20.00 og er opent for alle. Tema blir skogplanter. Opptak av sendinga vil ligge tilgjengeleg fram til 28. mars.

Konglesanking og snart plantesesong

I vinter har Sogn og Fjordane Skogselskap sanka furukongler frå furuhogst på Kaupanger i Indre Sogn. Konglene blir sendt til Skogfrøverket som vil behandle og ta vare på frømateriallet, så skulle det vere interesse for furufrø/planter frå Indre Sogn vil det vere tilgjengeleg. Laurdag 15. april arrangeres det juletedag i Jølster der ein kan lære om juletreproduksjon, både i liten og stor skala.

Sesongen for skoleskogdager er i gang

5. trinnet på Knapstad skole i Indre Østfold var de heldige som 8. mars fikk æren av å delta på årets første skoleskogdag sammen med Skogselskapet i Østfold.

Sesongen startet som fjorårets sluttet, med minus 12 grader og strålende sol.

Det ble brukt tid på dyrespor og oppgavene i Skoglekene, i tillegg til å gå naturstien med oppgaver, bli sertifiserte «Skogens brannvoktere» og høre om det viktigste budskapet i verden: Hvordan blir oksygen til. Takk for en flott dag med en kjempeflink gjeng. Nå er vi igang!

Skogselskapfamilien er langstrakt og variert. Fremover vil vi presentere to fylkeslag i hver utgave for å bli enda bedre kjent med alt det fine og gode arbeidet og engasjementet som gjøres av styrene og ansatte i fylkeslagene.

Denne gangen: **Salten og Østfold**

Skogselskapet i Salten

STYRE: Anna Cecilie Jentoft (leder), Øystein Laxaa (nestleder), Ole Bendik Bendigtsen, Tor Andersen, Stian Bentsen og Marith Bendiksen

ARBEIDENDE STYRELEDER: Anna Cecilie Jentoft

ØVRIGE ANSATTE: Ingen

Spørsmål til styret:

Fortell kort om sammensetningen av styremedlemmene?

Vi er satt sammen fra hele norddelen av Nordland, Salten, Vesterålen og Lofoten. To kvinner og fem menn.

Hvordan bidrar dere i styret til

Skogselskapets gode arbeid?

Vi er et av de fylkesskogselskapene som ikke har ansatte, vi har ikke hatt det på mange år. Styrets leder må derfor ta mange administrative oppgaver som tidligere ble utført av ansatte. Styret arbeider for å få gjort en god jobb med både forvaltning av skog og eiendommer i tillegg til å jobbe for skogens sak.

Hva gjør et verv i et styre i et lokalt fylkeslag interessant?

Å få være med på utvikling av skog, både i miljø og i et bærekraftig perspektiv.

Spørsmål til styreleder:

Beskriv ditt første møte med Skogselskapet

Mitt første møte var da jeg var med mine foreldre som barn på møter både lokalt og nasjonalt. Jeg er vokst opp med skogselskapet og skogplanting. Jeg har mange fine minner fra turer

rundt om i landet og har brukt de gode minnene som inspirasjon for å være med å bidra som voksen.

Hva ser du som Skogselskapets viktigste arbeid i samfunnet i dag?

Kunnskapsformidling om hvor viktig skogen er, og hvilke ressurser vi har her i landet. Synes det er spennende å se hva skog faktisk kan brukes til foruten om brensel og juletrær. Skoglekene er et viktig bidrag til å øke kunnskapen og ikke minst gleden over skogen.

Dersom du tillater deg å drømme litt om fremtiden, hvor er Skogselskapet om 10 år? (Lokalt og/eller nasjonalt)

At vi er lokale, regionale og nasjonale premissleverandører når det gjelder skog og skogkultivering. At det utdannes flere skogsarbeidere slik at alle fylker har dedikerte og kunnskapsrike ansatte som kan skog og skogsliv. Jeg drømmer om at gran får en aksept også nord for Saltfjellet og at folk forstår hvilken miljøressurs norsk skog er .

Spørsmål til arbeidende styreleder:

Beskriv kort dine tre viktigste arbeidsoppgaver?

1. Følge opp ulike kommuner hvor vi har eiendommer

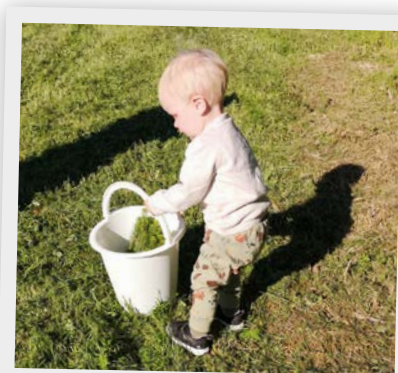
2. Økonomi og regnskap, vi har egen regnskapsfører
3. Følge opp høringer og politiske vedtak

Kan du fortelle oss en morsom eller spennende fakta om ditt fylkeslag som er ukjent for de fleste?

Ikke noe spesielt jeg kommer på i farta, men vi har det veldig moro sammen.

Hva er deres fylkeslags planer for medlemsaktiviteter fremover?

Delta på ulike skogdager og være mer synlig.

TIDLIG KRØKES: Fjerde generasjon granplantør Johannes Thoen Jentoft på 18 måneder planter norsk gran på gården Sandjorda like utenfor Bodø sentrum. Foto: Anna Cecilie Jentoft

Skogselskapet i Østfold

STYRE: Ole Ludvig Gjøby (leder), Nils Nilsen, Peder Unum, Inger Helene Onsager og Ronald Fredlund.

DAGLIG LEDER: Ole-Christian Løchen

ØVRIGE ANSATTE: Øyvind Ringstad

Spørsmål til styret:

Fortell kort om sammensettingen av styremedlemmene?

Styret består i hovedsak av skogeiere, fire menn og en kvinne. Tre har i tillegg arbeidserfaring som skogbruksledere og en er fra offentlig forvaltning

Hvordan bidrar dere i styret til Skogselskapets gode arbeid?

Vi er med og tar avgjørelser til skogen og skogbrukets beste. I tillegg har vi to meget dyktige ansatte som holder Skoleskogdager og på forskjellig vis fronter skogen både som næring og rekreasjons- og friluftssarena. Vi stiller selvfølgelig også opp for å være med å synliggjøre Skogselskapet.

Hva gjør et verv i et styre i et lokalt fylkeslag interessant?

Det å være med å informere om skogen og da særlig til barn og ungdom. Det er også interessant å være med på utviklingen av organisasjonen.

Spørsmål til styreleder:

Beskriv ditt første møte med Skogselskapet

Jeg fikk livsvarig medlemskap i ungdommen. Det gikk ganske mange år før jeg ble engasjert og møtte på

mitt første årsmøte. Etter hvert ble jeg fasinert av prosjektene til Skogselskapet og lot meg engasjere i styrearbeidet.

Hva ser du som Skogselskapets viktigste arbeid i samfunnet i dag?

Det viktigste Skogselskapet gjør er folkeopplysningen om skogens herligheter både som næring og rekreasjons- og friluftssarena. Det er også viktig med opplæringen om skogen som klimafaktor.

Dersom du tillater deg å drømme litt om fremtiden, hvor er Skogselskapet om 10 år?

Vi har en mere samkjørt organisasjon med et godt informasjonsopplegg til allmenheten. Vi er godt representert over hele landet og er en viktig faktor når det gjelder klimainformasjon og diskusjoner.

Lokalt er vi fire ansatte og en naturlig del av opplæringen i skoleverket med skoleskogdager.

Spørsmål til daglig leder:

Beskriv kort dine tre viktigste arbeidsoppgaver?

1. Hele tiden prøve å finne nye lønnsomme prosjekter og arbeidsoppgaver som sørger for at Skogselskapet i

Østfold har en bærekraftig økonomi. Samtidig må vi hele tiden prøve å bli bedre på det vi allerede gjør.

2. Arbeide med å fortelle alle vi møter hvorfor skogen er så viktig, på skoleskogdager, skogdager, møter med andre organisasjoner etc.

3. Bidra til at Skogselskapet blir en naturlig samarbeidspartner for flere og på den måten nå ut med vårt viktige budskap til flere.

Kan du fortelle oss en morsom eller spennende fakta om ditt fylkeslag som er ukjent for de fleste?

Skogselskapet i Østfold var med å hjelpe til da det for første gang i Norge ble fanget og radiomerket et levende villsvin i regi av NINA, nå i år.

Hva er deres planer for medlemsaktiviteter fremover?

Vi har planer om noen medlemsaktiviteter i år i tillegg til årsmøtet, men de er ikke ferdig planlagt. Så det er bare å følge med.

Tidsskrift for Skogbrug.

Udgivet af
Det norske Skogselskab.

NR. 3 MARS 1923.
31. AARG.

Vest-Agder Skogselskaps klængstue

Der blev i 1922 indkjøpt og klænget 66 hl alm. furu-, 4 hl. gran- og 7,5 hl. buskfurukongler. Konglerne gav tildels litet frø, da de, som samler, gjerne vil «fuske» litt ved at medta endel gamle samt markstukne kongler.

Frøutbyttet var:

22,5 kg furufrø I. sort.
3,0 kg buskfurufrø I. -«-
0,65 kg granfrø I. -«-
Samt en del II. sort.

For furukongler betaltes kr 15,00 pr. hl. + fragt og for buskfuru kr 5,00.

Frøet er solgt efter en pris av henholdsvis kr 65,00 og kr 15,00 pr kg til følgende kjøpere:

Statens planteskole ved Farsund, Torridal Skogforvaltning, Akershus do., Thv. Heiberg, Haga, Bergens Skogselskap, Holm Skoglag, Valle do., Søgne Landbruksskole, Evenstad Skogskole, og Kvinesdal Skoglag. Klængstuen er nu i drift igjen, og det tegner til bra tilførsel av kongler, dog ikke av gran.

E. H. Almark

Landbrukshøiskolen

Skogbruksavdelingen og utskiftningsavdelingen skal til sommeren benytte Brøttum almenning som øvelsesfelt. Foruten lærere og assistenter blir der nogen og tyve skogbrukere og ca. 10 utskiftningsstuderende. Disse sidste vil foruten almenningen ha bruk for nogen gaarde som øvelsesfelt og dette vil ogsaa bli ordnet.

Under øvelsene blir almenningens økonomibygning stillet til disposition.

NYHETS KLIPPET

Skogeierne hogde mer tømmer enn noensinne

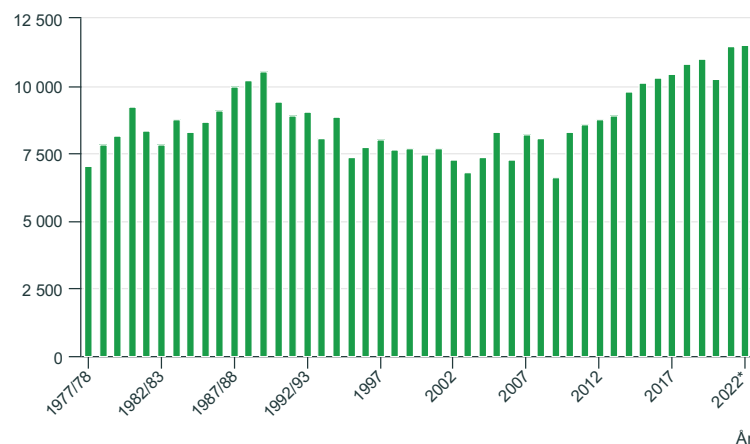
I alt ble det hogd 11,5 millioner kubikkmeter industrivirke for salg i 2022. Det er en økning på 60 000 kubikkmeter fra året før og det største årlige hogstkvantumet som er registrert.

Skogeierne fikk i gjennomsnitt 508 kroner per kubikkmeter før driftskostnadene er trukket fra. Dette er den høyeste nominelle prisen noensinne. Gjennomsnittlig tømmerpris var 16 prosent høyere i 2022 enn året før. Når vi tar hensyn til prisstigningen, er tømmerprisen i 2022 den høyeste siden 2007. Omregnet til kroneverdien i 2022 tilsvarte prisen i 2007 543 kroner per kubikkmeter.

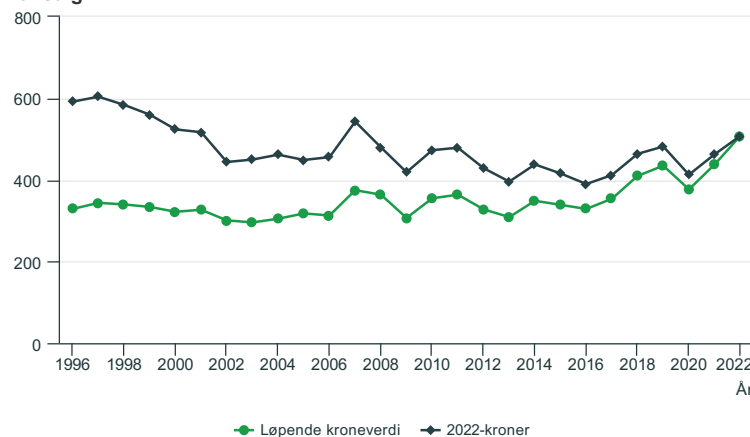
www.ssb.no

Figur 1. Avvirket kvantum industrivirke for salg

1 000 kubikkmeter

Figur 2. Gjennomsnittspris per kubikkmeter industrivirke for salg

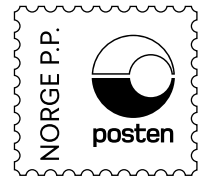

UT PÅ LETING: Her er det planlagt furuhogst og Skogselskapet i Buskerud og Telemark er derfor ute og leter høyt etter potensielle furukongler til sanking. Foto: Åse Hovd

HAR DU ET BILDE DU VIL DELE MED OSS?

Send det til line.dahle@skogselskapet.no Kanskje kommer det på trykk!

Returadresse:
Skogselskapet Media
Wergelandsveien 23 B
0167 Oslo

VI ER
PÅ Plass
2. OG 3.
JUNI

SKOGSELSKAPET

EM skogbruksferdigheter 2023

Velkommen til publikumsdager 2. og 3. juni

Tid: kl. 9.30 til ca. 16.00

Sted: Kongsberg sentrum, i området rundt Kongsberg videregående skole

Arrangør: Kongsberg videregående skole

Møt deltakere fra hele 20 ulike nasjoner, og se utstilling av maskiner og utstyr samt en rekke ulike aktører fra skognæringen, inkludert Skogselskapet, på messeområdet.

I forbindelse med åpningsseremonien 2. juni vil landbruks- og matminister Sandra Borch (SP) være tilstede.

European student
Championship
in Forestry Skills
Norway Kongsberg
31.5 - 4.6 2023

www.forestryskills2023.eu